

воденица при Парисъ, Луи съ Робертъ, кой-то представи, че ръдка-та масса на хартия-та тръбва да са тури въ едно джлго сито, коя-то да са завреща наоколо. Той построи първа-та машина въ 1799 год. Луи съ Робертъ си продаде правда-та надъ тази машина на Дидотъ Сентъ-Лежер, кой-то отиде въ Англия и тамъ са усъвършенствова тази машина още по-добре и съ нея са почна почти въ всяко царство да са работи.

Въ 18 вѣкъ въ фабрикация-та на хартия-та станаха значителни издирвания. Но като бѣха тѣзи машини тогава много скажпи, всякой единъ фабрикантинъ не можеше да ги купи, за това главни-тѣ фабрики прите-жаваха по една, тѣй що-то въ начало-то на 19 вѣкъ всичко имаше 10—12 хартиени воденици съ машини да работятъ. Но не са измина много време, нужда-та за хартия са усѣти изведнажъ по-голѣма, на фабриканти-тѣ имъ поносяше да си набавятъ машини, та изве-днажъ са напълниха всички фабрики съ машини—отъ 12 машини, станаха 200 машини.

За да може читателъ-тѣ да си науми по-ясно съ-ставъ-тѣ на хартиена-та машина, ние тукъ отпечатваме една машина, върно изобразена, коя-то са намира въ рабо-та, за това ще дадемъ и нѣкои пояснения. **A** предста-влява една голѣма каца или другъ единъ джрвенъ саждъ, въ кой-то са намира хартиена-та течна масса т. е. го-това-та онази масса отъ холлендера. Въ сѫщия има е-дна въртешка направена като кръстъ, коя-то са нами-ра непрестанно въ движение, съ това да не би течна-та масса да са осѣдне на джно-то на каца-та. **B** стои по-доле отъ каца-та; той служи да разтинява (разлива) хартияна-та масса, коя-то изтича отъ канела-та; и тукъ са намира една бутална въртежка. Отъ този саждъ хар-тиена-та масса са прекарва чрѣзъ тулумби въ цѣвъ-та **C** на горѣ и са излива послѣ въ саждъ **A**. На този саждъ отъ страна има прорѣзана една длѣгнеста дуп-